



Dokument nr. 8:13

(2004-2005)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Øyvind Vaksdal, Øyvind Korsberg, Per Sandberg og Lodve Solholm

Forslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Øyvind Vaksdal, Øyvind Korsberg, Per Sandberg og Lodve Solholm om erstatning etter flom

Til Stortinget

BAKGRUNN

Gjennom årene er flere områder i Norge blitt rammet av omfattende flom som har gjort store materielle skader. Dette er naturhendelser som lokalsamfunn alene vanskelig kan sikre seg mot på forhånd eller rydde opp i etterpå. Dette skaper vanskelige situasjoner for disse lokalsamfunnene.

Et eksempel er flommen i Ørsta den 27. september 2004. Da stod Ørsta sentrum i vann. Kjellere og butikker ble oversvømt. Veier, bruer og mobilnett brøt sammen.

Tilsvarende var det storflom i Møre og Romsdal den 14. og 15. august 2004. Det vil koste over 50 mill. kroner å utbedre skadene på veiene. Summen tilsvarer et normalt investeringsbudsjett på fylkesveiene.

I 2003 forårsaket flom skader for nærmere 112 mill. kroner, mens storm og stormflo forårsaket skader for godt og vel 150 mill. kroner.

Alle bygninger og løsøre som forsikres mot brannskader blir automatisk også forsikret mot naturskade. Dette følger av naturskadeforsikringsloven. Det offentlige organet Statens naturskadefond yter erstatning for naturskader som ikke dekkes av alminnelige forsikringsordninger, f.eks. skade på dyrka mark, skog, privat ledningsnett, hageanlegg, veier og bruer. Naturskadefondet medvirker også til å fremme sikring mot naturskader gjennom tilskudd til sikringstiltak og samarbeid med andre aktører

innenfor sikringsområdet. Fondet dekker 85 pst. av utgiftene etter at en egenandel på 10 000 kroner er trukket fra.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) skal dekke utgiftene til å sikre vannveiene, slik at de renner der de skal, og for å unngå flom. NVE dekker 100 pst. hvis liv, helse eller store verdier står på spill. Men ved "vanlig" arbeid dekker staten 80 pst. av kostnadene, og det øvrige dekkes av "lokalsamfunnet". Dette kravet rettes normalt mot kommunen, som kan rette det videre mot private grunneiere.

I tillegg er kommunene selvassurandører og i utgangspunktet selv ansvarlige for utgifter til akuttiltak og skader på kommunal eiendom. Fylkesmannen kan eventuelt tildele skjønnsmidler for å kompensere for ekstraordinære utgifter.

Utfordringen er likevel at kostnadene for nødvendige sikringstiltak kan være høye, og selv regninger på noen millioner kroner kan være vanskelig for små, utsatte områder. I tillegg har det vært flere tilfeller av forskjellsbehandling, blant annet rundt flommene i 1995 og 1997, hvor staten etter vedtak i Stortinget dekket 100 pst. av kostnadene. Dette oppleves som meget urettferdig av personer i områder som også har blitt rammet, men som ikke får dekket alt av staten.

I tillegg kan den skadelidte komme i likviditetsproblemer, all den tid behandling og utbetaling av erstatning fra Statens naturskadefond ikke skjer umiddelbart. Dette fordi utgifter til utbedring av skaden som regel må betales raskt, mens det tar lengre tid å få en avklaring i fondet.

Sikringsarbeider etter flomkatastrofer bør behandles likt. Det vil ikke være rimelig at lokalsamfunnene i noen tilfeller skal sitte igjen med betydelige kostnader. Det er derfor behov for å ta en grundig gjennomgang av dagens regelverk og praktiseringen av det, slik at en sikrer et effektivt og rettferdig system hvor en unngår forskjellsbehandling. I tillegg bør

det innføres en generell regel om at staten dekker flomsikringskostnadene fullt ut i slike situasjoner.

gjøre dette mer treffsikkert og rettferdig, slik at flomforbygning og opprydding etter flom dekkes av staten fullt ut. Endringen skal inkludere flomskadene som fant sted sensommeren/høsten 2004.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen gjennomgå regelverk og praksis med hensyn til distriktsandel på nytt, for å

28. oktober 2004